

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

XV. évfolyam, 297. szám

Ára: 50 fillér

Péntek, 1959. december 18.

Ma:

Csökkent vagy emelkedett a társadalmi tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények száma?

Körzeti gyermekgyógyászati szakszolgálatok létesítettek

Új szokások magvetői

Az elmúlt hetekben két szegedi üzemből a Közlekedési Vállalatnál s az Ecsetgyárban új és remélhetőleg egyre szépülő formákban hagyományossá váló szokások magját hintették el. Családi örömmünnepeket rendeztek szenteltvíz nélkül. Misztikum nélküli, névadó ünnepségeket tartottak. Munkásaladók kérték a vállalatok vezetését s a tömegszervezeteket, hogy egyszerűen, egyházi ceremóniák nélkül, ünnepélyesen jegyezzék be újszülött gyermekek nevét az anyakönyvbe.

Az első szocialista névadó ünnepségek nagy visszhangra találtak városunkban. Nem csoda, hisz ezzel a népévszázados létezésével, a szülőkről gyerekekre szálló hagyományos szokásokat „kezdték ki”. Olyan szokásokat, amelyek vallási utasításként hatottak és népszokás jelleggel bírtak. Ugyanis a keresztelés több mint vallási utasítás, megszokás, költés. Számítatlan példa bizonyítja, hogy olyan szülők is megkeresztelték gyermekeiket, akik különben papi értelemben nem vallásosak, templomba, egyházi szertartásokra sohasem jártak, gyermekek névadását mégis keresztelőlével teszik ünnepélyesebbé.

Régebben is voltak szülők, akik nem tartották szentelt víz alá gyermekeiket, csak egyszerűen bejegyeztették nevét az anyakönyvbe. Most viszont az történt, hogy a széles nyilvánosság előtt szétválasztották a társadalom új taggal való bővülésének ünnepét a vallásos szertartástól. Az új emberke születését és a névadást barátok, ismerősök, munkatársak, elvtársak, világi, szocialista jellegű ünnepévé tették. A két vállalatnál segítettek a munkásaladók igényeinek kielégítését, akik családi életük nagy eseményei köré is világi, az eddiginél tartalmasabb formát kívántak alkalmazni.

Szeged testvérvárosai közül Brnóban már évek óta a tanácsdíszes házasságkötő természet igénybe a névadó ünnepségekre. Az ünnepélyes aktus itt alkalmazott módszereit vették át a Közlekedési Vállalatnál. Másoknak még ezután is bizonyára gondot okoz a hogyan. Tanácsaink eddig nem kezdeményezték a névadó ünnepségeket, de mióta a vállalatoktól kérésekkel fordultak hozzájuk, intézkedtek, hogy minden kerületben lehetőség nyíljon az újszerű szokás követésére.

A kezdeményezők sokat foglalkoztak azzal, hogy a névadó ünnepségnél legyen-e keresztanya. Végül úgy döntöttek, hogy legyen. Új nevet még ugyan nem találtak erre a tisztségre, de majd ezt is meghozza az idő. Miért szüntetnénk meg ezt a kedves tisztséget, hiszen évszázados, mély hagyománya van Nemcsak egyszerűen kibővíti a család rokonai, komasági körét, hanem olyan embereket állít a gyermek mellé, akik szerető figyelemmel kísérik a gyermek életét.

A névadó ünnepségek szenteltvíz nélküli tulajdonképpen nem is új szokások, csak az ősi szokások korunkhoz illő megújítása. Az őstörténet tani-

tása szerint ugyanis már a legkezdetelegesebb társadalmi élet, a nemzeti és törzsi szervezet kialakulása idején is bizonyos ünnepélyes formákkal párosultak a családi események: családalapítás, születés és halálozás is. Ezeket az ősi tradíciókat sajátították ki később az egyházak. s misztikus szertartásokkal valósággal behálózták az emberi életet és uralják is még ma is bizonyos mértékig az egyszerű ember életét. S most az ünnepélyes aktus formájában is megtört az egyházak lelki és érzelmi monopóliuma. A kulturális forradalom napról napra újabb tömegeket szabadít meg a vallási babonák béklyóitól. S ezek a felvilágosult emberek egymásután vetik el a vallásos szertartásokat és teszik családi életük eseményeit a saját igényei szerint ünnepélyessé.

Természetes dolog, hogy a mi társadalmunk — amely a haladó világnézet hirdetője — biztosítja a vallás és a lelkiismereti szabadságot, elősegíti azt, hogy aki nem akar egyházi segédletet örömeiben és bánatában, megvalósíthassa azt más formákban. Államunk biztosítja ennek anyagi és tárgyi feltételeit. Ezért helyes lenne, ha Szegeden is meghonosítanánk Brno és más csehszlovák városok gyakorlatát, ahol a tanács mellett társadalmi bizottság, úgynevezett állampolgári ügykezelő testület működik. Ez a testület segít az ünnepélyes családi események megszervezésében. Az ape kérésére díszes üdvözlő értesítést küld a születési klinikán lévő anyának, amelyben azt is közli, hogy mikor és hol kerül sor gyermeke ünnepélyes névadására. S amikor az anya, vagy a névadó szülők megjelennek a gyermekkel a díszteremben, orgonaszóval s virággal fogadják őket az anyakönyvvezető jelenlétében.

A szegedi Közlekedési Vállalatnál is alakították erre az alkalomra úgynevezett előkészítő bizottságot. Ebben részt vettek a vállalat és a tömegszervezetek képviselői. Létrehozhatnánk ilyen összetételű állandó bizottságokat kerületi vagy városi szinten. S mindenekelőtt teremtsük meg az ünnepélyesség tárgyi feltételét központi helyen, egy díszesen berendezett esketési és névadó teremmet. Igen alkalmas lenne erre a tanácsháza földszinti részének Széchenyi tér felőli baloldali szárnya, ahová külön feljárt is létesíthetünk a tanácsháza baloldali kapujának megnyitásával. Így szép, és méltó helyet kapna új szokásaink gyakorlásának helye és még csak nem is zavarná a tanácsháza mindennapi forgalmát. Ha megteremtjük új szokásaink kibontakozásának tárgyi és szervezési feltételeit, bizonyára egyre többen lesznek, akik így teszik majd ünnepélyessé, érzelmi tartalommal telített családi eseményeket, s követik az új szokások első magvetőit.

Nagy Pál

Teljesítette éves tervét a Közlekedési Vállalat

29 millió személyt szállítottak ez évben a szegedi villamosokon

A kongresszusi munkaverseny szép eredményeket hozott a Szegedi Közlekedési Vállalatnál is. Versenyfőajánlásuk minden pontját túlteljesítették a vállalat dolgozói. Így a műhely-, kocsiszin-, autóbusrészlegnél dolgozó műszakiak vállalták annak idején 65 800 forint értékű többletmunka elvégzését terven felül. Ezt a vállalásukat 120 százalékkal teljesítették. A pályafőntartás dolgozói a fodor-telepi vonalfelújítási munkáknál 500 munkóra megtakarítást vállaltak. 550 munkaórát sikerült megtakarítani. Azzal pedig, hogy rendes munkájuk mellett elvállalták a telephelyi új vízvezeték lefektetéséhez szükséges árkok kiásását, 71 ezer forint megtakarításához segítettek hozzá a vállalatot.

Ezeknek a szép eredményeknek is részük van abban, hogy a Közlekedési Vállalat éves teljesítési tervét december 12-vel teljesítette. 29 millió személyt szállítottak az 1959-es évben villamoson és közel 3 milliót autóbusszal. Forgalmibevétel tervüket szintén az év vége előtt, december 20-án körül teljesítik majd. Felújítási tervüket viszont már november 30-án befejezték.

A kongresszusi verseny során kialakult jó munkatempó mellett a vállalatnál igen jól és eredményesen működő újítási mozgalom érdemeit is meg kell említenünk. Az év folyamán beadott és elfogadott újítások az előtakuláció szerint egy év alatt 324 ezer forint megtakarítását teszik lehetővé. Az októberben rendezett újítási hónapban beadott, előkalkulálható újítások ma-guk 43 500 forint megtakarítását eredményezik. A vállalat egyébként, bekapcsolódva a közlekedési vállalatok között országosan indított tapasztalatcsere-mozgalomba, 14 leghasznosabb újítást adja közre, illetőleg bocsátja a közlekedési vállalatok rendelkezésére felhasználás céljából.

Újfajta épülettervezés

A Szegedi Tervező Vállalat kiszistái újabb eredményeket akarnak elérni az »Ifjúság a szocializmusért« mozgalomban. Már eddig is több feltételnek megfeleltek: határidő előtt készítették el sűrűs tervezéseket, több építkezést tervet pedig társadalmi munkában csináltak meg, mint a petőfi-telepi iskola politechnikai tanműhelyének, az Ifjú Gárda Otthon lakásainak és műhelyének, a Torontál tér rendezésének, a makói tsz 40 férőhelyes istállójának dokumentációját. Most is végeznek társadalmi munkában tervezést: egyes köz-ségek távlati, fejlesztési tervét. Ezenkívül a kiszisták csoportja vállalta egy újfajta építkezés újszerű tervezését is. A Nádor utcában létesítendő hétemeletes épü-

A kormány Tájékoztatói Hivatala közli: — A Minisztertanács csütörtöki ülésén az Országos Terhivatal előterjesztése alapján megtárgyalta és jóváhagyta az 1960. évi nép-

gazdasági tervet, megtárgyalta és elfogadta a szabálysértési eljárás egyes kérdéseiről szóló 1959. évi 36. számú törvényerejű rendelet végrehajtására vonatkozó rendelettervezetét; az

Egészségügyi Minisztérium előterjesztése elfogadta az orvosi rendtartásról szóló 1959. évi 8. számú törvényerejű rendelet végrehajtására vonatkozó rendelettervezetét, majd folyó ügyeket tárgyalt.

A Minisztertanács ülése

Szélesebb keretek közt rendezik meg jövőre a szabadtéri játékokat

A városi tanács köszönete azoknak, akik lehetővé tették a sikeres felújítást

Jelentős eredményeket értünk el a társadalmi munkában — állapították meg tegnap a tanácsülésen

Szeged város tanácsa tegnap délelőtt ülést tartott. Az ülésen megjelentek a Művelődésügyi, a Közlekedés- és Postaügyi, valamint a Pénzügyminisztérium képviselői is.

Biczó György, a végrehajtó bizottság elnöke ismertette napirend előtt a végrehajtó bizottság munkáját, majd a szabadtéri játékok értékelésére és az 1960. évi előkészületek megtárgyalására került sor, a művelődésügyi osztály jelentése alapján.

Megállapította a tanács, hogy a közel kétévi előkészítő munka után felújított szabadtéri játékok jól sikerültek. A városi tanács sok segítséget kapott a kormánytól, a különböző szakminisztériumoktól a játékok felújításakor, de a város lakói, a különböző üzemek, intézmények, szervezetek vezetői és dolgozói is sok támogatást nyújtottak a játékok előkészületeihez, azok lebonyolításához, a járulékos rendezvényekhez.

A művészi produkció színvonala

országszerte elismerésre talált.

Az 1959. évi szegedi szabadtéri játékok nemzetközi rangját a moszkvai Sztanyiszlavszkij színház balettelgyűtése biztosította. Erkel Hunyadi László c. operája a nemzeti hagyományok apollós szolgálatát és a közönség igényességét növelte.

Mint ismeretes, 1960-ban szélesebb keretekben rendezik a játékokat. Nemcsak a nézőteret bővítik és teszik alkalmassá 7200 személy befogadására, hanem növelik az előadások számát is.

A játékokat 1960. július 23-án, szombaton kezdik és augusztus 21-én, vasárnap zárják.

Az előkészítéskor okulkak a múlt évi tapasztalatokból. A játékok szervezési központja ezúttal

nem Budapesten, hanem Szegeden lesz,

ez egyben lehetővé teszi a szegediek jegyigényének fokozott kielégítését is.

Még nem alakult ki teljesen a műsorterv.

A Hunyadi László c. operát, a János vitéz ismét bemutatásra kerül. Az utóbbi természetesen új rendezésben. Szovjet balettelgyűtése, illetve, ha ezt a szovjet balettelgyűtése 1960. évre leköti nagy nyugat-európai turné nem teszik lehetővé, a budapesti operaház balettelgyűtése lép fel szovjet élvonalbeli balettművészek főszereplésével. Az Állami Népi Együttes teljesen új műsorterj jön Szegedre. Szó van az ember tragédiája és Verdi Aida c. operájának felújításáról is 1960-ban.

A műsortervet kormányzati szervek még nem hagyták jóvá.

Ez azonban január elejéig megtörténik, s akkor megkezdődik az 1960. évi szabadtéri játékok propagálása is.

E napirendi pont megvitatása során

a városi tanács köszönetet mondott a felső állami és pártszerveknek az általuk nyújtott nagy támogatásért,

amely révén sor kerülhetett a szabadtéri játékok felújítására. A tanács egyúttal kérte, hogy a fenti szervek továbbra is segítsék Szeged városát a játékok további, folyamatos megrendezésénél.

Elismerését és köszönetét fejezte ki a tanács Szeged dolgozóinak azért, hogy támogatták a tanácsot a játékok felújításánál.

Felszólította a tanácstagokat, kérjék fel választópolgárait arra, hogy azok továbbra is odaadón munkálkodjanak az 1960. évi ünnepi hetek sikeréért.

Ezután Nagy István, a végrehajtó bizottság tagja terjesztette be jelentést az ez évi társadalmi munkák állásáról.

A tanács munkája egyik megismerő feladata, hogy a nép közösségi érzését lokális, vagy ösztöni értelemben felkeltse és fokozza — mondotta. A tanácsok köz-ségfejlesztési alapja és az ez évi társadalmi munkák menete igazolják, hogy

van fejlődés e téren Szegeden.

Mintegy kétfélmillió forint értékű társadalmi munkát végeztek el a kerületi, illetve városi szinten. Ez a kétfélmillió megtakarítás önmagában is jelentős, mivel sok hasznos feladatot lehetett ennek révén elvégezni. Talán még hasznosabb az a tény, hogy

a lakosság egyre inkább magáénak érzi a társadalmi munkával ekészült objektumokat.

Ezután részletesen elemezte a társadalmi munka eredményeit és a mutatkozó hibákat. Javasolta, hogy dolgozzanak ki egységes értékelési módokat a társadalmi munka értékelésére és nyilvántartására.

A társadalmi munka értékelésénél

a mérleg azonban az eredmények oldalára billen és ezért köszönet illeti azokat, akiknek munkájából adódik e szép teljesítmény.

A tanács nevében kifejezte elismerését azoknak a városi és kerületi tanácstagoknak, akik közreműködtek a társadalmi munkák szervezésénél, az apparátus dolgozóinak, akik támogatták ezt a munkát. Ugyancsak elismeréssel szólt a Hazafias Népfront városi és kerületi bizottságairól, aktíváiról, a nőtanács, a szülői munkaközösségek tagjairól, akik lelkesen és odaadón támogatták a tanácsokat a társadalmi munkáknál.

Külön kihangsúlyozta a szegedi ifjúság érdemeit. Az apró általános iskolásoktól kezdve a szegedi közép- és főiskolások, egyetemisták, üzemi KISZ-fiatalok, fiúk és lányok egyaránt szívesen vállaltak részt a közérdekű feladatokból. Ez azt igazolja, hogy

a város fiatalsága lelkesedik és dolgozik a város fejlesztéséért és szépítéséért.

A tanácsülés ezután egyhangúlag elfogadta a vizsgálatokról szóló tanácsrendelettervezetét, amelyet az építés- és közlekedésügyi osztály terjesztett elő, jóváhagyta az állandó bizottságok 1960. évi munkatervét.

Dobi István távirala Makariosz ciprusi érsekhez

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke táviratban köszöntötte Makariosz ciprusi érseket a Ciprusi Köztársaság elnökevé történt megválasztása alkalmából.